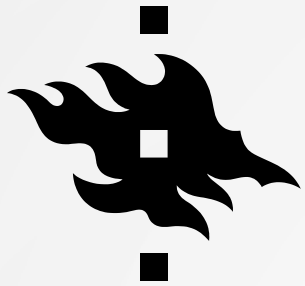




OPETTAJAN PEREHDYTYS OPIKELIJOIDEN OHJAUKSEEN -ITSEOPISKELUKURSSI

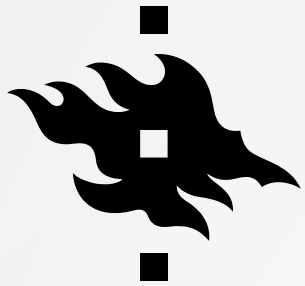
Ohjauksen ja opiskelijahyvoinnin kehittämisprojekti 2021-23



OPETTAJAN PEREHDYTYKS OPISKELIJOIDEN OHJAUKSEEN -ITSEOPISKELUKURSSI

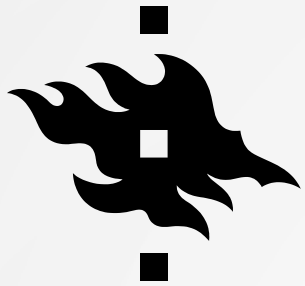
Kurssin konsepti lyhyesti:

- Yliopiston yhteinen perehdytyskurssi opettajille käsittelee erityisesti opiskelijan oppimisprosessin, muutoksen, harjaantumisen ja asiantuntijaksi kasvun tukemista.
- Kurssialue sijaitsee Moodlessa ja materiaalit pääasiassa [Helsingin yliopiston avoimella Opetustyön ohjeet -sivustolla](#). Materiaalin lisäksi kurssi sisältää lyhyitä pohdinta- ja itsearviointitehtäviä sekä keskustelualueita.
- Kurssin voi suorittaa haluamassaan tahdissa ja järjestyksessä. Tiettyjen tehtävien suorittamisen jälkeen voi saada koulutuksesta suoritusmerkinnän HR-järjestelmään.
- Kurssi on käännetty suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (yhdellä Moodle-alueella).
- Kurssi luotiin osana Ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin kehittämisprojektia ja se julkaistiin kesäkuussa 2023.



LÄHTÖKOHDAT

- Helsingin yliopistossa ohjaavan opettajan tehtävänä on antaa opintojen ja tieteenalojen sisältöihin liittyvää ohjausta opintojen eri vaiheissa tiedekunta- ja koulutusohjelmakohtaisten toimintatapojen mukaisesti. Tähän kuuluu muun muassa henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan (HOPS) liittyvä ohjaus. [Lisätietoa HY:n ohjausmallista Opetustyön ohjeissa.](#)
- Perehdytyskurssin luomisen taustalla oli tunnistettu tarve ohjaavan opettajan perehdytyksen kehittämiseen yliopistotasolla. Aikaisemmin perehdytys tehtävään tapahtui ainoastaan koulutusohjelma- tai tiedekuntatasolla ja sen sisällössä oli paljon vaihtelua.
- Ohjaavan opettajan rooli oli joissain tiedekunnissa uusi, ja opettajat toivoivat ohjausosaamisen kehittämiseen lisää tukea sekä roolin selkiytystä.
- Yliopistotasoiset koulutukset todettiin aikataulullisesti hankaliksi toteuttaa, minkä vuoksi päädyttiin joustavampaan itseopiskelukurssiin.



KURSSIN TAVOITTEET

Perehdytyksen jälkeen osallistuja:

Ymmärtää, mitä ohjaus on ja mikä on ohjaavan opettajan rooli

Tuntee eri tapoja opiskelijan kohtaamiseen sekä opinto- ja urasuunnittelun tukemiseen

Tietää, mitä ohjeita, tukea ja koulutusta ohjaukseen on tarjolla

Tuntee opiskelijan tärkeimmät tukipalvelut ja osaa ohjata opiskelijan tarvittaessa eteenpäin

Tietää, miten eri järjestelmiä voi hyödyntää ohjauksen tukena

Tietää ydinasiat yksilöllisistä järjestelyistä ja siihen liittyvistä tietosuojasi- asioista

Osaa soveltaa keinoja haastavissa ohjaustilanteissa toimimiseen sekä tietää, mistä kysyä tarvittaessa apua



KOHDERYHMÄ

- Perehdytyskurssi on suunnattu erityisesti kandi- ja maisteriopiskelijoiden ohjaaville opettajille (esim. HÖPS-ohjaajat, opettajatuutorit, omaopettajat)
- Kurssi soveltuu myös esimerkiksi tutkielmien ohjaajalle, opintojaksojen vastuuopettajille ja kaikille opiskelijoita työssään paljon kohtaaville.
- Kurssimateriaali suunnattiin erityisesti opettajille, joille ohjausrooli oli suhteellisen uusi, mutta myös kokeneemmat ohjaajat hyötyvät kurssin sisällöstä.



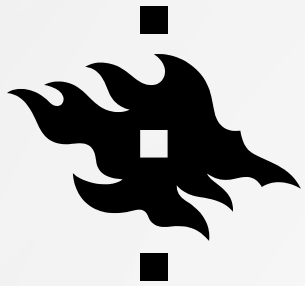
KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS: KURSSIN RAKENNE

1. Mitä on opiskelijan ohjaus?

- Moduulin teemat: Ohjauksen orientaatiot ja erilaiset toteutustavat
- Materiaali: [Mitä on opiskelijan ohjaus?](#)
- Tehtävä: Reflektoi keskustelualueella, millainen on oma ohjaustyylisi.
- Materiaali: [Ohjauksen toteutustavat](#)
- Tehtävä: Jaa keskustelualueella oma vinkkisi, miten opiskelijoiden yhteisöllisyyttä voisi lisätä niin ohjauksessa kuin koulutusohjelmasi opetuksessa.

2. Ohjauksen toteutus koulutusohjelmassasi

- Moduulin teemat: Opiskelijan polku, koulutusohjelman tutkintorakenne ja HOPS-ohjauksen käytänteet
- Materiaali: [Koulutusohjelman tutkintorakenne](#)
- Materiaali: [Ohjaavan opettajan antama HOPS-ohjaus](#)
- Tehtävä: Tutki oman koulutusohjelmasi rakennetta ja pohdi, missä kohdissa arvioit opiskelijan tarvitsevan ohjausta. Miten voisit ohjaajana tukea näissä kohdissa ja minne voisit ohjata opiskelijan tarvittaessa eteenpäin?



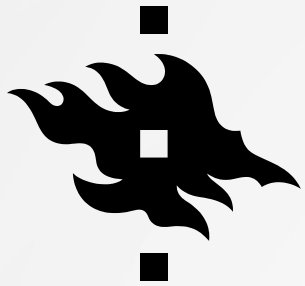
KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS: KURSSIN RAKENNE

3. Ohjauksen digitaaliset välineet

- Moduulin teemat: Sisu ja Oodikone ohjauksen tukena, opintosuunnitelman tekeminen
- Materiaali: [Sisu ja Oodikone ohjauksen tukena -video \(Unitube\)](#)
- Tehtävä: Kokeile opintosuunnitelman tekemistä Sisussa opiskelijan roolissa.

4. Yksilölliset järjestelyt

- Moduulin teemat: Yksilöllisten järjestelyiden perusteet, tukipalvelut ja suositukset ohjaukseen
- Materiaali: [Yksilölliset järjestelyt](#)
- Materiaali: [Suosituksia ohjauksen erityistilanteisiin](#)
- Tehtävä: Testaa tietosi yksilöllisistä järjestelyistä (monivalintatesti)



KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS: KURSSIN RAKENNE

5. Haastavat ohjaustilanteet

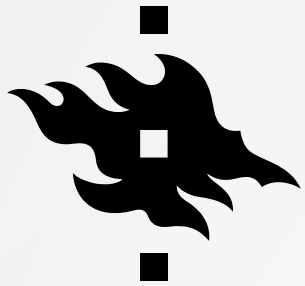
- Moduulin teemat: Haastavissa ohjaustilanteissa toimiminen ja niissä auttavat tukitahot
- Materiaali: [Haastavat ohjaustilanteet](#) + fiktiivinen tapausesimerkki
- Tehtävä: Pohdi tapausesimerkkiä ja kirjoita huomiosi keskustelualueelle. Minkälaisia tunteita tapaus herättää? Mitä faktoja on käytettävissä ja minkälaisia tulkintoja teet? Miten toimit?
- Materiaali: [Opintopsykologit ohjauksen tukena](#)

6. Yhteenveto tukipalveluista ja lisäkoulutuksista

- Moduulin teemat: Eteenpäin ohjaaminen tukipalveluihin, ohjausosaamisen jatkokehittäminen
- Materiaali: [Ohjauskompassi opettajalle](#), ohjauksen ja neuvonnan palvelukuvaukset intrassa, lisäkoulutusmahdollisuudet intrassa

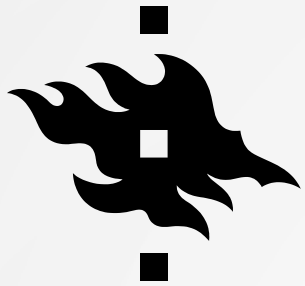
Kurssipalaute

- Palautteeseen vastaaminen on pakollista suoritusmerkinnän saamiseksi



KURSSIN TEKIJÄT JA YLLÄPITO

- Kurssimateriaalin tekijöinä oli ohjauksen ja opintohallinnon asiantuntijoita mm. opintopsykologeja sekä opinto- ja uraohjaajia. Myös pedagogiset lehtorit ja vapaaehtoiset opettajat olivat apuna suunnitteluvaiheessa.
- Kurssitehtävät rakennettiin siten, että ne eivät vaadi tarkistamista
- Kurssilla yksi vastaava koordinaattori ja lisäksi opettajaoikeudet kurssin tekijöillä
- Koordinaattori vastaa
 - kurssin markkinoinnista opettajille vähintään lukukausien alussa
 - kurssipalautteen käsittelystä
 - keskustelualueiden seuraamisesta (tarvittaessa moderoinnista)
 - kurssimateriaalin päivityksistä tarpeen mukaan



MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Kurssia markkinoitiin opettajille useissa kanavissa:

- Säännölliset tiedotteet intranetissä
- Kohdennettu sähköpostiviesti niille opettajille, joille merkitty ohjausvastuu Sisuun
- Markkinointi erilaisissa koulutus- ja infotilaisuuksissa suoraan opettajille
- Markkinointi koulutussuunnittelijoiden, opetusvaradekaanien, opintoasiainpäälliköiden ja koulutusohjelmajohtajien kautta
- Linkitys HR-sisältöihin esim. uuden työntekijän perehdytykseen
- Linkitys ohjaukseen liittyviin ohjeisiin



PALAUTE JA ARVIOINTI

- Moodle-alueelle kirjautuneita käyttäjiä oli lokakuussa 2023 yli 400, joista noin puolet oli suorittanut vähintään yhden tehtävän Moodle-alueella (opetus- ja tutkimushenkilöstöä HY:ssä noin 5000 hlö).
- Palautetta jättäneistä 26/27 oli täysin tai jokseenkin valmis suosittelemaan kurssia kollegalleen. Erityisesti haastavien ohjaustilanteiden teema ja tapausesimerkin pohtiminen koettiin hyödyllisiksi.
- Kurssista julkaistiin ensin suomeksi pilottiversio, josta saadun opettajien palautteen perusteella sisältöä paranneltiin vielä ennen käännytystä. Kaikkiaan prosessissa ideointivaiheesta kolmikieliseen julkaisuun meni noin puoli vuotta.
- Keskitetyn perehdytyskurssin tekeminen oli melko kustannustehokasta: kurssimateriaali tehtiin pääasiassa täydentämällä olemassa olevia ohjeita. Työläimmät vaiheet olivat erilaisten ohjeiden editointi yhdeksi kokonaisuudeksi sekä Moodle-alueen rakentaminen. Tärkeää oli panostaa erityisesti kurssin rungon ja käsikirjoituksen suunnitteluvaiheeseen, jotta sisältö ja tehtävät varmasti vastaavat tavoitteita ja ovat oikein rajattuja. Tässä opetushenkilökunnan palaute oli olennaista.
- Perehdytyskurssin sisältö koettiin sen verran toimivaksi, että myös opetus- ja opiskelijapalveluiden henkilökunnalle luotiin sen pohjalta oma itseopiskelukurssi syksyllä 2023.



LISÄTIEDOT:

GUIDANCE-COORDINATION@HELSINKI.FI

PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ: MARI TÄHKÄ